

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9226 af 15/08/1994 (Historisk)

**Ankestyrelsens principafgørelse B-5-94 om børnefamilieydelse -
beskæftigelse i Danmark - hjemsted og bopæl - EF-medlemsland - EØS-
land - bopælskommune - suspension - tilflytningstidspunkt**

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: J.nr.: 20601-92

Ankestyrelsens principafgørelse B-5-94 om børnefamilieydelse - beskæftigelse i Danmark - hjemsted og bopæl - EF-medlemsland - EØS-land - bopælskommune - suspension - tilflytningstidspunkt

Resume:

Sagen drejede sig om, hvorvidt der var ret til børnefamilieydelse og børnetilskud for en moder, der bor og arbejder i Danmark, når børnene efter samlivsophævelse boede hos deres fader i et andet EF-medlemsland. Forældrene bevarede fælles forældremyndighed efter den senere skilsmisse. I den første periode efter faderens flytning, hvor faderen fortsat var omfattet af dansk lovgivning om social sikring i medfør af EF-forordning nr. 1408/71, skulle afgørelse om retten til danske familieydelser træffes af kommunalbestyrelsen i faderens seneste bopælskommune i Danmark, da børnene boede hos ham.

Fra det tidspunkt, hvor faderen ikke længere var omfattet af dansk lovgivning om social sikring, var der på grundlag af moderens beskæftigelse som arbejdstager i Danmark ret til danske familieydelser for børnene, idet børnene havde hjemsted i et EØS-medlemsland, og for så vidt angår børnetilskud, at den, der skulle have ydelserne udbetalt, havde bopæl i et EF-medlemsland, jf. art. 73, stk. 1 i EF-forordning nr. 1408/71. Da børnene boede hos faderen, skulle ydelserne udbetales til ham. Endvidere afhang retten til ordinært og ekstra børnetilskud af, om faderen var enlig forsørger. Afgørelse om retten til ydelser, herunder om hvorvidt faderen var enlig forsørger, skulle træffes af kommunalbestyrelsen i moderens bopælskommune, da retten til ydelser alene var baseret på hendes beskæftigelse i Danmark.

Da der var ret til børneydelser fra Danmark på grundlag af beskæftigelse her i landet, skulle der ske suspension af de børneydelser, faderen havde ret til i det andet EF-medlemsland på grundlag af bopæl (ikke beskæftigelse) dér, jf. EF-forordning nr. 574/72 art. 10, stk. 1, litra a.

Efter at det ene af børnene flyttede til moderen i Danmark midt i et kvartal, kunne ydelserne først udbetales til moderen fra det følgende kvartal, jf. den almindelige regel herom i børnefamilieydelseslovens § 6, stk. 2 og børnetilskudslovens § 10. Der kunne således ikke udbetales ydelser til moderen fra tilflytningstidspunktet, idet der allerede var ret til ydelser fra Danmark i det pågældende kvartal, og der således ikke var tale om, at moderen successivt havde været omfattet af lovgivningen i 2 medlemsstater.

Love:

Lov om en børnefamilieydelse - lovbekendtgørelse nr. 666 af 16. august 1993 - § 4, stk. 4, § 6, stk. 1 og § 6, stk. 2

Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag - lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. april 1992 - § 8, stk. 4, § 10 og § 23

Vejledninger:

Sikringsstyrelsens vejledning nr. 158 af 18. december 1986 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag - pkt. 18, pkt. 20, pkt. 34

Skattedepartementets cirkulære nr. 148 af 17. december 1986 om lov om en børnefamilieydelse - pkt. 25, pkt. 9

Socialministeriets EF-vejledning af juli 1993 om EF-regler om social sikring, hæfte 7 om børnefamilieydelse og børnetilskud - pkt. 120, pkt. 121, pkt. 122, pkt. 30, pkt. 67, pkt. 68, pkt. 69, pkt. 70, pkt. 71

Sagsfremstilling:

En kommune traf afgørelse om, at en moder ikke havde ret til børnefamilieydelse og børnetilskud, idet børnene boede hos deres fader i Frankrig og således ikke havde hjemsted her i landet.

Ankenævnet tiltrådte kommunens afgørelse om afslag på børneydelser, men anførte som begrundelse for afgørelsen, at det var faderens seneste bopælskommune, der skulle træffe afgørelse i sagen, da børnene boede hos ham.

Det blev oplyst, at faderen efter fraflytningen fra Danmark i juli 1990 i medfør af EF-forordning nr. 1408/71 som tjenestemand fortsat var omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Fra den 29. juli 1991 blev faderen omfattet af fransk lovgivning om social sikring i forbindelse med ikrafttrædelsen af art. 13, stk. 2 f) i forordning nr. 1408/71, hvorefter en person, som ophører med at være omfattet af lovgivningen om social sikring i en medlemsstat i kraft af sin beskæftigelse, skal være omfattet af lovgivningen om social sikring i bopælsstaten.

Faderens seneste bopælskommune i Danmark udbetalte børnefamilieydelse til ham for den periode, han efter fraflytning fra Danmark fortsat var omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Moderen, der boede og arbejdede som arbejdstager i Danmark, anførte i sin klage til Ankestyrelsen, at hun efter EF-forordning nr. 1408/91 havde ret til ydelser for sine børn, da de havde bopæl i en EF medlemsstat. Forældrene bevarede fælles forældremyndighed efter skilsmisse den 5. juli 1992. Det ene af børnene tog bopæl hos moderen den 15. juli 1993, og moderens bopælskommune udbetalte som følge heraf børnefamilieydelse og ordinært og ekstra børnetilskud for hende fra oktober kvartal 1993. Kommunen afslog at udbetale ydelserne fra tilflytningstids punktet, og dette blev tiltrådt af ankenævnet.

Moderen henviste i sin klage til Ankestyrelsen over denne afgørelse til punkt 9 i Skattedepartementets cirkulære af 17. december 1986, hvorefter personer, der har ret til børnefamilieydelse i medfør af EF forordning nr. 1408/1, har ret til børnefamilieydelse fra den dag, de tager bopæl her i landet.

Sagen blev behandlet i principielt møde til afklaring af anvendelsen af EF-forordningens regler.

Afgørelse:

For tiden før 29. juli 1991 havde moderen ikke ret til børneydelser, idet børnenes fader var omfattet af dansk lovgivning om social sikring, og børnene havde bopæl hos ham, jf. børnefamilieydelsesloven § 4, stk. 4, og børnetilskudsloven § 8, stk. 4.

Afgørelse om faderens ret til såvel børnefamilieydelse som ordinært og ekstra børnetilskud hørte under kommunalbestyrelsen, hvor han senest havde bopæl i Danmark, jf. børnefamilieydelseslovens § 6, stk. 1, og Skattedepartementets bekendtgørelse nr. 598 af 16. august 1991 om udbetaling af børnefamilieydelse til personer, der ikke er fuldt skattepligtige efter kildeskattelovens § 1, m.v., § 5, samt børnetilskudslovens § 23.

For tiden efter 29. juli 1991 var børnenes fader ikke længere omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Det medførte, at der med virkning fra det følgende kvartal, dvs. fra oktober kvartal 1991, var ret til børnefamilieydelse fra Danmark, idet moderen var arbejdstager i Danmark. Ydelserne skulle dog udbetales til børnenes fader, da børnene boede hos ham. Der blev henvist til EF-forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden

for fælles skabet, art. 13, stk. 2, a) samt art. 73, stk. 1, sammenholdt med børnefamilieydelseslovens § 4, stk. 4, og § 13, samt ovennævnte bekendtgørelse nr. 598, § 1 og § 2.

Endvidere var der fra oktober kvartal 1991 ret til ordinært og ekstra børnetilskud, hvis faderen, som børnene boede hos, har været enlig forsørger, jf. børnetilskudslovens § 2, stk. 1, nr. 1, § 3, samt § 26, stk. 2, og Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1008 af 14. december 1993 om udbetaling af børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt ophævelse af bestemmelserne om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl, § 6.

Afgørelsen om børnetilskud for tiden efter, at faderen ikke længere var omfattet af dansk lovgivning, skulle træffes af kommunalbestyrelsen i moderens bopælskommune.

Da der var ret til børneydelser på grundlag af beskæftigelse i Danmark, og faderen samtidig havde ret til franske ydelser på grundlag af bopæl i Frankrig, blev de franske ydelser suspenderet, jf. EF-forordning nr. 574/72, art. 10, stk. 1, litra a. Moderens bopælskommune skulle derfor udbetale de danske børneydelser til den institution, der udbetaler ydelserne i Frankrig. Den franske institution skulle efter fradraget af franske børneydelser i de danske beløb udbetale et eventuelt overskydende beløb til børnenes fader.

Efter at det ene af børnene den 15. juli 1993 var flyttet til moderen, skulle børnefamilieydelsen samt eventuelt børnetilskud for barnet første gang udbetales til moderen fra det følgende kvartal, dvs. fra 1. oktober 1993. Der blev herved henvist til børnefamilieydelseslovens § 6, stk. 2, hvorefter børnefamilieydelse udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, i hvilket retten til ydelser er erhvervet, og den tilsvarende regel i børnetilskudslovens § 10. Ankestyrelsen har generelt ved stillingtagen til sagen ud fra de foreliggende oplysninger lagt til grund, at moderen i hele perioden har været arbejdstager i Danmark. Hvis betingelsen om beskæftigelse som arbejdstager ikke har været opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i et kvartal, bortfalder retten til børneydelser i hele det pågældende kvartal.

Ankestyrelsen har lagt vægt på, at moderen og faderen havde fællesforældremyndighed over børnene, at børnene havde hjemsted i et EF-medlemsland, og at faderen, som børnene boede hos, havde bopæl i et EF-medlemsland. Samtidig er der lagt vægt på, at faderen forud for den 29. juli 1991 var omfattet af dansk lovgivning om social sikring, mens han efter den 29. juli 1991 var omfattet af fransk lovgivning.

Ved afgørelsen af, at det var moderens bopælskommune, der skulle træffe afgørelse om, hvorvidt der var ret til ordinært og ekstra børnetilskud for tiden efter 29. juli 1991, herunder tage stilling til, om faderen var enlig forsørger, har Ankestyrelsen lagt vægt på, at det er i kraft af, at moderen var arbejdstager, at faderen kunne få ret til ordinært og ekstra børnetilskud, da faderen på dette tids punkt ikke længere var omfattet af dansk lovgivning. Ankestyrelsen fandt på den baggrund, at moderens bopælskommune var nærmere end faderens seneste bopælskommune til at træffe afgørelse i sagen.

For så vidt angår afgørelsen om tidspunktet for ret til ydelser efter at det ene af børnene var flyttet til moderen, har Ankestyrelsen lagt vægt på, at der allerede ved begyndelsen af juli kvartal var ret til børneydelser efter dansk lovgivning, og at ændringer af udbetaling efter dansk lovgivning først sker med virkning fra det følgende kvartal efter flytningen. Skattedepartementets cirkulære af 17. december 1986 om lov om børnefamilieydelse, punkt 9, tager efter Ankestyrelsens opfattelse kun sigte på situationer, hvor en person flytter til et land, hvis lovgivning pågældende ikke i forvejen er omfattet af. Der blev herved henvist til, at EF-forordning nr. 574/72, art. 10 a, a) finder anvendelse, når en arbejdstager successivt har været omfattet af lovgivningen i 2 medlemsstater. Dette var ikke situationen i det pågældende tilfælde.

Ankestyrelsen tiltrådte med ovenstående afgørelser Det sociale ankenævns afgørelse om afslag på børnefamilieydelse for perioden før 29. juli 1991.

Ankestyrelsen ændrede samtidig afgørelsen om afslag på børnefamilieydelse for tiden efter den 29. juli 1991, det vil sige fra oktober kvartal, men bestemte, at børnefamilieydelse skulle udbetales til faderen.

Endvidere tiltrådte Ankestyrelsen afgørelsen om, at børnefamilieydelse og eventuelt børnetilskud først kunne udbetales til moderen fra oktober kvartal 1993.

Endelig hjemviste Ankestyrelsen til moderens bopælskommune at træffe afgørelse om, hvorvidt faderen havde været enlig forsørger i en periode efter 29. juli 1991, idet der i givet fald også skulle udbetales ordinært og ekstra børnetilskud til ham fra 1. oktober 1991 for tiden, mens han var enlig.